

ལས་གཤམ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། – Various kinds of work

1. You will be able to name a large number of common jobs as well as the ones of the members of your larger family. You will also have the tools to discuss a bit about their level of difficulty, benefit, salary, responsibility, frequency in your country, importance, and express your personal preference about them, including reason.
2. Making a distinction of evidence, you will be able to speculate, make guesses and express the probability of beings and events related to familiar topics, such as weather, food, travelling, clothing and rooms, using the four different types of auxiliaries of probability in the three times, including their corresponding adverbs.

སྒྲུབ་མཉམས།

- སྒྲུབ་པ། ལི་ཉི་ལགས། ཟུན་རིང་པོ་ཅིག་ཁྱེད་རང་མཇལ་མ་བྱུང་ང་། དེང་སང་ཁྱེད་རང་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད།
- ལི་ཉི། དེང་སང་ང་སློབ་གྲྭ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
- སྒྲུབ་པ། ཨ་ལས། བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ལས་ཁྱེད་རང་ལ་བྱུང་ཡིག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད།
- ལི་ཉི། ལགས་མ་རེད། ང་ཅིས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
- སྒྲུབ་པ། ཨ་ལས། བྱས་ན་ཁྱེད་རང་གི་ལས་ཁྱེད་རང་ལ་ལས་བྱེད་(པ་)མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
- ལི་ཉི། ལགས་ཡོད་མ་རེད། ཨ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལགས། དེང་སང་ཁྱེད་རང་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཁྱུག་པ་བཞུགས་པ་
- ཡིན་པས།
- སྒྲུབ་པ། ལགས་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཨམ་ཆེ་ཡིན་ཅང་ཉིན་མ་ཉིན་པར་ནད་པ་ལྟ་གར་འགྲོ་
- དགོས་རེད།
- ལི་ཉི། ཨ་ལས། བྱས་ན་ཁྱེད་རང་སྐྱུ་མཉེལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
- སྒྲུབ་པ། དཀའ་ལས་ཁག་པོ་མི་འདུག།
- ལི་ཉི། ནད་གཡོག་དེ་ཆོས་ནད་པ་ལ་ལྟ་གར་པོ་གནང་གི་འདུག་གས།
- སྒྲུབ་པ། ལགས་འདུག་སྐྱུ་ཞབས་(པ་)དེ་ཆོ་ཡག་པོ་ཞེས་པ་ཡོད་རེད།
- ལི་ཉི། ཁྱེད་རང་གི་བླ་ལགས་དེང་སང་ག་པར་བཞུགས་གྱི་ཡོད་རེད།
- སྒྲུབ་པ། ཁོང་ཁོང་པ་ཡིན་ཅང་གོང་གསལ་ལ་བཞུགས་ཡག་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། མ་ཟད་ཁོང་ཁོང་ལས་
- བྱེད་ཡག་ལ་ཡང་དགའ་པོ་ཡོད་རེད། ཨ་ནི་ངའི་ཨ་མ་ལགས་སྒྲུབ་མ་ནས་གཞས་གཏོང་མཁན་
- སྐད་གསུངས་ཆེན་པོ་ཅིག་རེད།
- ལི་ཉི། ཨ་ལས། བྱས་ན་ཁོང་གི་གསུང་གཞས་དེ་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་ཡོད་ས་རེད། ང་ལ་ཁོང་གི་གསུང་གཞས་ཀྱི་འོད་སྤེལ་
- གཅིག་གནང་རོགས་གནང་།
- སྒྲུབ་པ། ལགས་སོ། ཡིན་དང་ཡིན། ཨ་ནི་ལི་ཉི་ལགས། ཁྱེད་རང་གི་ཅ་ཅ་དེ་ད་དུང་བཟོ་གྲའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་
- འདུག་གས།
- ལི་ཉི། བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེང་སང་ཁོང་སྤྱི་དོན་མཁས་པ་ཆགས་(བསྐྱེད་)ཡོད་རེད། བྱས་ཅང་དེང་སང་ཁོང་
- ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་ལས་ཀ་མ་གཏོགས་ལས་ཀ་གཞན་དག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད།
- སྒྲུབ་པ། ད་བྱས་ན་ཁོང་ལ་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
- ལི་ཉི། ཨ་ནི་ཁྱེད་རང་གི་བྱ་ཆ་ན་པ་དེ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཆར་རེད་པས།
- སྒྲུབ་པ། ཆར་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་ད་ལྟ་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། བྱས་ཅང་ཁོང་དམིགས་ལུ་གཙོ་བོ་དེ་
- ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཤོད་པོ་ཅིག་བྱེད་ཡག་དེ་རེད།
- ལི་ཉི། ཨ་ནི་ཁྱེད་རང་གི་བྱ་ཆ་སློབ་མ་སློབ་སྦྱོང་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན།

- ཐེན་པ། ད་མོ་སློབ་སྦྱང་ཁག་གཉིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། ཆན་རིག་དང་། གསར་འགོད་པའི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད།
གང་ཡིན་ཟེར་ན་མོ་རང་གི་མ་འོངས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཆན་རིག་པ་ཡང་ན། གསར་འགོད་པ་གང་རུང་གཅིག་
བྱེད་ཡག་རེད།
- ལི་དྲི། མོ། བྱས་ན་མོ་རང་གི་འཆར་གཞི་དེ་ཡག་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་འདུག།
- ཐེན་པ། ལགས་སོ་ལི་དྲི་ལགས། རྒྱུ་མ་དུས་ཆོད་སྟོང་པ་ཡོད་དུས་ཁ་པར་གཏོང་ཤིག་ཨ།
- ལི་དྲི། ལགས་སོ། ཡིན་དང་ཡིན།

ལས་ཀ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྒྲོར། Various kinds of work
སྒྲ་བཤད་གྱི་ཆོག་གསར། Vocabulary with syllable explanation

མིང་ཆོག	Nouns
ལས་ཀ།	work, job, profession, occupation, task, something to do ལས་ = work, action, <i>karma</i>
ལས་ཁུངས།	office ལས་ = work, action; ཁུངས་ = source, as in: འབྱུང་ཁུངས་ = source particle
ལས་བྱེད་པ།	worker, member of staff (syn: ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ , ལས་བྱེད་) ལས་ = work, action; བྱེད་པ་ = to do; པ་ = བདག་སྒྲ་ which makes it into a person
ལས་འགན།	duty, responsibility, task, mission ལས་ = work, action, <i>karma</i> ; འགན་ = responsibility, as in འགན་ཁུར་ = burden, take charge
ལས་རྒྱལ།	colleague ལས་ = ལས་ཀ་ = work; རྒྱལ་ = རྒྱལ་པ་ = friend, companion
ཤེས་ཆེ།	doctor, physician (syn: སྒྲན་པ་)
ནད་གཡོག།	caretaker ནད་ = ནད་ན་ཆ་ = disease, illness; གཡོག་ = གཡོག་མོ་ = servant, slave

ཞིང་པ།	farmer ཞིང་ as in: ཞིང་ཀླ་ = field, ཞིང་ལས་ = farming; བ་ = བདག་སྐྱེ་ which makes it into a person
བཟོ་གྲ།	factory, workshop, industry བཟོ་བ་ = to make, to produce; གྲ་ = angle, corner, as in: འཛིན་གྲ་ = classroom, སློབ་གྲ་ = school
ཚོགས་པ།	group, organization, collection as in: ཚོགས་གསོག་པ་ = to gather the accumulations
སྲིད་དོན་མཁས་པ།	politician (syn: ཆབ་སྲིད་པ་, སྲིད་དོན་པ་) སྲིད་ = ཆབ་སྲིད་ = politics; དོན་ = meaning, purpose, as in: དོན་དག་; མཁས་པ་ = skilled, versed, learned
བྲིམས་དཔོན།	judge, magistrate བྲིམས་ = rule, law, as in: རྒྱལ་བྲིམས་ = discipline; དཔོན་ = lord, chief, master, as in: ཚོང་དཔོན་ = shopkeeper, shop owner
ཚན་རིག་པ།	scientist ཚན་རིག་ = science; བ་ = བདག་སྐྱེ་ which makes it into a person
དམག་མི།	soldier, army, warrior, policeman དམག་ = war; མི་ = person, as in: མི་དམངས་ = public
ཉེན་རྟོག་པ།	watchman, policeman, security guard ཉེན་ = ཉེན་ཁ་ = danger, risk; རྟོག་པ་ = to think, be aware, awareness; བ་ = བདག་སྐྱེ་ which makes it into a person
རོལ་དབྱངས་པ།	musician, syn: རོལ་ཆ་པ་, རོལ་དབྱངས་གཏོང་མཁན་ དབྱངས་ = melody, as in: དབྱངས་བཞི་ = the four vowels, melodies, as in: འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ = <i>Manjushri</i>
འབྲལ་མཁན།	actor, actress, syn: ལྷན་མོ་འབྲལ་མཁན་ འབྲལ་བ་ = to act, as in: རབས་བྲོ་འབྲལ་བ་ = to dance; མཁན་ = nominalizer which makes it into an agent.
གཞས་གཏོང་མཁན།	singer (syn: གཞས་པ་, གཞས་མ་) གཞས་ = song; གཏོང་བ་ = verbalizer; མཁན་ = nominalizer

སྒྲིམ་པ་པོ།	<p>writer, author, composer, syn: དེབ་སྒྲིམ་པ་པོ་, དེབ་སྒྲིམ་མཁན་</p> <p>སྒྲིམ་པ་ = to compose, to write, as in: སྒྲིམ་ཡིག་ = essay; པོ་ = བདག་སྒྲིམ་ which makes it into a person</p>
སྒྱ་བྲིས་པ།	<p>thangka painter</p> <p>སྒྱ་ = god, as in: སྒྱ་ས་ = Lhasa, the place of the gods; བྲིས་པ་ = to write; པ་ = བདག་སྒྲིམ་ which makes it into a person</p>
བཟོ་བ།	<p>craftsman</p> <p>བཟོ་ = to make, as in: ཁ་ལག་བཟོ་བ་; པ་ = བདག་སྒྲིམ་ which makes it into a person</p>
གསར་འགོད་པ།	<p>journalist</p> <p>གསར་ = new, as in: ལོ་གསར་ = Tibetan New Year; གསར་འགྱུར་ = news; འགོད་ = to establish, to set, to arrange; པ་ = བདག་སྒྲིམ་, which makes it into a person</p>
ཞབས་ཁུ་བ།	<p>waiter, waitress, social worker</p> <p>ཞབས་ = leg (H); ཁུ་ = to say, to take (h.) as in: ཁྱེད་རང་གི་མཚན་ལ་ག་རེ་ཁུ་གི་ཡོད། = “What’s your name?”</p>
ཞབས་ཕྱི།	<p>servant, attendant, syn: ཞབས་ཕྱི་བ་</p> <p>ཞབས་ = leg (H)</p>
དཔོན་པོ།	<p>chief, commander, leader, official</p> <p>དཔོན་ as in: བྱིས་པ་དཔོན་ = judge, མོང་དཔོན་ = shop owner, shopkeeper; པོ་ = བདག་སྒྲིམ་, which makes it into a person</p>
འགོ་འཁྲིད།	<p>boss, chief, leader, head</p> <p>འགོ་ = beginning; འཁྲིད་པ་ = to lead, to guide</p>
རྩོན་པ།	<p>hunter</p>
བྱང་ཡིག།	<p>secretary</p> <p>བྱང་ = near to; ཡིག་ = letters, as in: བོད་ཡིག་ = literary Tibetan</p>
དགེ་ཤེས།	<p>teacher</p> <p>དགེ་ = དགེ་བ་ = virtue; ཤེས་ = ཤེས་འཁོགས་ = old person</p>
མ་བྱ།	<p>cook</p> <p>བྱ་ = cook, housewife</p>

སླ་བ།	spy, watchman སླ = to look out, to spy, to guard
རྩ་མཁན།	potter, syn: རྩ་མ་བཟོ་མཁན་ རྩ = clay; མཁན = nominalizer, which makes it into a person
ཤིང་བཟོ་བ།	carpenter ཤིང་ as in: ཤིང་སྒྲོང་ = tree; བཟོ་བ་ = craftsman
ཆིས་པ།	accountant ཆིས་ as in: ཡང་ཆིས་ = mathematics, ཆིས་རྒྱུག་པ་ = to calculate, སློན་ཆིས་ཁང་ = Men Tsee Kang (Medical and Astrological Institute); བ་ = བདག་སྒྲི, which makes it into a person)
འཆར་འགོད་པ།	engineer འཆར་ = to manifest, as in: འཆར་གཞི་ = plans; འགོད་ = to establish, as in: གསར་འགོད་པ་ = journalist; བ་ = བདག་སྒྲི
སྒྲ་ཆ།	salary, reward, pay, charge, fee སྒྲ་ as in: ཁང་སྒྲ་ = room rent
ཡོང་འབབ།	income ཡོང་ = to come; འབབ་ = to fall, as in གངས་འབབ་པ་ = snowfall
མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།	C.V. curriculum vitae མི་ཆེད་ = life, as in: མི་ཆེད་འགོ་སྟངས་ = the way of life; ལོ་རྒྱུས་ = account, story; མདོར་བསྟུན་ = short, brief, as in: མདོ་ = <i>sutra</i>
བྱེད་སྒྲོ།	activities; duties, things to do བྱེད་ = to do, as in: ལས་བྱེད་པ་ = worker; སྒྲོ་ = door, as in: རྒྱལ་སྒྲོ་ = main gate
ཆོགས་འདུ།	meeting, conference ཆོགས་ as in: ཆོགས་པ་ = organization; འདུ་ = to assemble, as in: འདུ་ཁང་ = assembly hall
རོགས་རམ་ཆོགས་པ།	aid, relief agency རོགས་ = རོགས་པ་ = helper, friend; ཆོགས་པ་ = organization

དཔལ་འབྱོར།	wealth, economy, prosperity དཔལ་ = glory, splendour; འབྱོར་ = riches, as in: དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ = the precious human body with the (18) freedoms and riches
དམིགས་ལུལ།	aim, goal, objective དམིགས་ = to focus, as in: དམིགས་མེད་བརྟེན་ = unconditional love; ལུལ་ = object, as in: བལ་ལུལ་ = Nepal
དྲུང་ཐངས་པ།	volunteer, also spelled: དང་ཐངས་པ་ དྲུང་ཐངས་ as in: དྲུང་ཐངས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ = volunteer work; པ་ = བདག་སྐྱོ
སྒྲུ་རྩ་ལ།	arts སྒྲུ་ = magic, illusion; རྩ་ལ་ = skill, capacity, power, as in: ལག་རྩ་ལ་ = handicraft, and ལུས་རྩ་ལ་ = physical exercise, sports
ལག་རྩ་ལ།	handicraft, technique, skill ལག་ = ལག་པ་ = hand, as in: ཁ་ལག་ = food; རྩ་ལ་ = skill, capacity, as in: ལུས་རྩ་ལ་ = physical exercise, sports
ལག་ཆ།	tools, instrument ལག་ = hand, as in: ཁ་ལག་ = food; ཆས་ = thing, as in: གོས་ཆས་ = clothing
འཕྲུལ་ཆས།	machine, machinery, device འཕྲུལ་ = magic, as in: རྩ་འཕྲུལ་ = miracle; ཆས་ = things, as in: ཟས་ཆས་ = edibles
མེ་མདའ།	gun, weapon མེ་ = fire, as in: མེ་འཁོར་ = train; མདའ་ = arrow
ཕན་ཡོན།	advantage, benefit ཕན་ = benefit, as in: ཕན་ཚུགས་ཆེན་པོ་ = beneficial; ཡོན་ as in: ཡོན་ཏན་ = good qualities
སྒྱོན།	flaw, downfall, fault, disadvantage སྒྱོན་ as in: སྒྱོན་ཤོར་བ་ = to have a break down
གནས་སྐབས།	situation, syn: གནས་ཚུལ་ གནས་ = to abide, as in: གནས་སྐོར་ = pilgrimage; སྐབས་ = nominalizer, as in: སྐད་ཆ་བཤད་སྐབས་ = way of speaking

སྐད་རིགས།	language སྐད་ = voice, as in: བོད་སྐད་ = Tibetan language; རིགས་ = kind, type, as in: མི་རིགས་ = ethnicity
སེམས་ཁམས་རིག་པ།	psychology སེམས་ = mind, as in: སེམས་པ་བཟང་པོ་ = kind hearted; ཁམས་ = realm, as in: ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ = the three realms, cyclic existence; རིག་པ་ = knowledge
སློག་ལ་ཉེན་ལ།	danger about one's life, life threatening སློག་ = life force; ལ་ = ལ་དོན་; ཉེན་ལ་ = danger, risk, as in: ཉེན་ཁ་ཚ་བོ་ = dangerous
བྱ་ཆོག	Verbs
ལས་ཀ་བཟུལ་བ།	to look for work, to search for a job (ཐ་དད་པ་) ལས་ཀ་ = work; བཟུལ་བ་ = to search, to look for
ལས་ཀ་རག་པ།	to get, to find a job (ཐ་མི་དད་པ་) ལས་ཀ་ = work; རག་པ་ = to get, to obtain
སྙན་བྱ་འཕུལ་བ།	to apply, to solicit ate (ཐ་དད་པ་) སྙན་ as in: སྙན་པོ་ = pleasant to hear; བྱ་ = as in: འབས་བྱ་བ་ = waiter; འཕུལ་བ་ = to give, offer (h)
གས་ཡོལ་ཐོན་པ།	to retire (ཐ་མི་དད་པ་) གས་ = old, as in: གས་གསོ་ཁང་ = elderly home; ཡོལ་ = to pass, elapse: ཐོན་པ་ = to leave
འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ།	to make a living, to live, to earn a living (ཐ་དད་པ་) འཚོ་བ་ = lively hood; སྐྱེལ་བ་ = to conduct
ཚིང་དཔག་བྱེད་པ་	to guess, to estimate (ཐ་དད་པ་) ཚིང་ = measure, proportion, as in: ཟུ་ཚིང་ = clock, དུས་ཚིང་ = time; དཔག་པ་ = to fathom, to limit, as in: རྗེས་དཔག་ = inferential; བྱེད་པ་ = verbalizer, to do
ཉ་རྟོག་བྱེད་པ།	to take care of, to look after (ཐ་དད་པ་) ཉ་ = to look, as in: བརྟན་འཕྲིན་ཉ་བ་ = to watch T.V.; རྟོག་ = as in: ཉེན་རྟོག་པ་ = policeman; བྱེད་པ་ = to do

དཀའ་ལས་རྒྱ་བ།	to make an effort, to struggle (ཐ་དད་པ་) དཀའ་ལས་ = difficulty, as in: དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ = difficult; རྒྱ་བ་ = to do
དངུལ་གསོག་བ།	to save money (ཐ་དད་པ་) དངུལ་ = money, silver, as in: དངུལ་ཁང་ = bank; གསོག་པ་ = to accumulate, as in: ཚོགས་གསོག་པ་ = to gather the accumulations
ཞིབ་འཇུག་བྱེད་བ།	to do research, to research, to assess, to study (ཐ་དད་པ་) ཞིབ་ = thorough, as in: གྲོ་ཞིབ་ = flour; འཇུག་ = to engage, as in: ལྷོད་འཇུག་ = Bodhicharyavatara; བྱེད་པ་ = to do
འདམས་བ།	to choose, to select (ཐ་དད་པ་) as in: འདམས་ཀྱི་ = choice
ཉུང་ཅུ་འགྲོ་བ།	to decrease, to become less (ཐ་མི་དད་པ་) ཉུང་ = ཉུང་ཉུང་ = little, few; ཅུ་ = ལ་དོན་; འགྲོ་བ་ = to go, as in: སློན་འགྲོ་ = the preliminary practices
མང་ཅུ་འགྲོ་བ།	to increase, to become more (ཐ་མི་དད་པ་) མང་ = མང་པོ་ = a lot; ཅུ་ = ལ་དོན་; འགྲོ་བ་ = to go, as in: འགྲོ་སྤང་ = expenses
ཕན་བ།	to benefit, to be beneficial (ཐ་མི་དད་པ་) as in: ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ = beneficial
གཞོན་བ།	to harm, to be harmful (ཐ་མི་དད་པ་) as in: གཞོན་འཆོ་ = harm and violence
བསོད་ནམས་གསོག་བ།	to accumulate merit (ཐ་དད་པ་) བསོད་ནམས་ = merit, as in: བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ = fortunate; གསོག་པ་ = to accumulate
ཕྲིག་པ་གསོག་བ།	to accumulate evil deeds, non-virtue (ཐ་(མི་)དད་པ་) ཕྲིག་པ་ = evil deed; གསོག་པ་ = to accumulate
སློབ་གྲྭ་ཐོན་བ།	to graduate, to finish school (ཐ་མི་དད་པ་) སློབ་གྲྭ་ = school, as in: མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ = college; ཐོན་པ་ = to leave
ཉམས་ཐྱོང་གསོག་བ།	to gather experiences, to gain experience (ཐ་མི་དད་པ་) ཉམས་ཐྱོང་ = experiences; གསོག་པ་ = to accumulate, as in: ཚོགས་གསོག་པ་ = to gather the accumulations

ནོར་འཁྲལ་ཤོར་བ།	to make a mistake, to be mistake, to commit an error (ཐ་མེ་དད་པ་) ནོར་འཁྲལ་ = mistake, as in: འཁྲལ་གཞི་ = basis of confusion; ཤོར་བ་ = to lose, as in: སེམས་པ་ཤོར་བ་ = to fall in love with
གྱུན་ཆོག	Adjectives
དགའ་ལས་ཁག་པོ།	difficult, tiring དགའ་ལས་ = difficulty, hardship, as in: བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ལས་ཟུག་ཅེད། = “There is no hardship like patience.”
མཁས་པ།	skilled, skilful, learned
གལ་ཆེན་པོ།	important, crucial ཆེན་པོ་ = big
ལས་མེད།	unemployed, without work ལས་ = ལས་ཀྱི་ = work; མེད་ = without, as in: ཤ་མེད་ = vegetarian
སློབ་འཁེལ་པོ།	reliable, trustworthy སློབ་ = mind, as in: སློབ་བཟང་ = kind hearted; འཁེལ་བ་ = to be settled
བརྟན་པོ།	firm, stable, strong, steady
ལས་འགན་ཆེན་པོ།	big responsibility ལས་འགན་ = responsibility; ཆེན་པོ་ = big
འཛིན་པོ།	able, capable, bright, efficient
དང་པོ།	honest, right, straight དང་ as in: དང་བདེན་ = honesty, sincerity
ཤུགས་ཆེན་པོ།	strong, physically strong ཤུགས་ = strength, power; ཆེན་པོ་ = big, great
གཟུགས་པོ་ཐང་པོ།	healthy གཟུགས་པོ་ = body; ཐང་པོ་ = healthy
སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ།	famous, well-known སྐད་ = language, voice, as in: བོད་སྐད་, གྲགས་ = renown, fame; ཆེན་པོ་ = great, big
ཕྱག་པོ།	rich ཕྱག་ as in: ལྷ་དབང་ཕྱག་ = Lord Shiva

སྤྱོད།

poor

སྤྱོད་ as in: རེ་མས་པ་སྤྱོད་ = sad

ལེ་ལོ་ཆ་དོ།

lazy

ལེ་ལོ་ = laziness, as in: ལེ་ལོ་གསུམ་ = the three types of laziness; ཆ་དོ་ makes it into an adjective

ཆོག་འདྲ་མིན།

Miscellaneous

ངས་བྱས་ན།

in my opinion, if you ask me, in my view

ངས་ = by me; བྱས་ = did; ན་ = if

ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ།

in my opinion, from my point of view

ངའི་ = my; བསམ་ཚུལ་ = opinion, way of thinking; ལ་ = ལ་དོན་

གང་འདྲས་ཟེ།

how? (with a verb)

གང་ = what; འདྲ་ = འདྲ་པོ་ = like

དཔེ་བཞེད་དང་ལྷན་པའི་ཚིག་གྲུབ།

མིང་ཚིག་ Nouns

ལས་ཀྱི། = work, job, profession, occupation, task, something to do

ང་ལ་ལས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། – I have something important to do.

ལས་ཁུངས། = office

དེ་རིང་ཁོང་ལས་ཁུངས་ལ་འགོ་དགོས་ཡོད་རེད་པས། – Does she/he need to go to the office today?

ལས་བྱེད་པ། = worker (syn: ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་, ལས་བྱེད་)

ལས་ཁུངས་ལ་ལས་བྱེད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རེད། – There are different workers at the office.

ལས་འགན། = duty, responsibility, task, mission

བྱེད་རང་གིས་སོ་སོའི་ལས་འགན་དེ་ཡག་པོ་འབྱེད་རོགས་གནང་། – Please take care well of your responsibility!

ལས་རྒྱལ། = colleague

ཁོང་ངའི་ལས་རྒྱལ་གསར་པ་རེད། – She/he is my new colleague.

ཞེས་ཆེ། = doctor, physician (syn: སྨན་པ་)

སང་ཉིན་ང་ཞེས་ཆེ་བཞེན་གར་འགོ་གི་ཡིན། – Tomorrow I will go and consult a doctor.

ནད་གཡོག། = caregiver

ངའི་གྲོགས་མོ་ཅིག་ནད་གཡོག་སྒྲུག་གི་ཡོད་རེད། – One of my friends works as a caregiver.

ཞིང་པ། = farmer

ངའི་པ་མ་ཞིང་པ་རེད། – My parents are farmers.

བཞོ་གྲ། = factory, industry, workshop

རྒྱ་གར་ལ་བཞོ་གྲ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་རེད། – There are all kinds of factories in India.

ཚོགས་པ། = group, organization, collection

དེང་སང་ཁོང་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལས་ཀྱི་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། – These days, she/he is working in an aid organization.

སྲིད་དོན་པ། = politician (syn: ཆབ་སྲིད་པ་)

བསྟན་འཛིན་སྲིད་དོན་མཁས་པ་རེད་པས། – Is Tenzin a skilled politician?

བྲིམས་དཔོན། = judge

བྲིམས་ཁང་ནང་ལ་བྲིམས་དཔོན་དེ་གལ་ཆེའི་མི་སྣ་རེད། – In a court, the judge is a very important type of person.

ཚན་རིག་པ། = scientist

ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཚན་རིག་པ་སྐད་གསལ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་རེད། – There are famous scientists abroad.

དམག་མི། = soldier, army, warrior, policeman

ངའི་ཙཱ་ཙ་དམག་མི་རེད། – My older brother is a soldier.

ཉེན་རྟོག་པ། = watchman, policeman, security guard

ཁ་སང་ཁྲིམ་ལ་ཉེན་རྟོག་པ་མང་པོ་སླེབས་སོང་། – Yesterday, a lot of policemen came to the market.

རོལ་དབྱངས་པ། = musician (syn: རོལ་ཆ་བ་ or: རོལ་དབྱངས་བཏང་མཁན་)

ཁོང་རོལ་ཆ་བ་ཡིན་ས་རེད། – He is probably a musician.

ལྟ་མོ་ལའབྲབ་མཁན། = actor, actress, syn: ལའབྲབ་མཁན་

སློལ་མ་ལྟ་མོ་ལའབྲབ་མཁན་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་རེད། – Dolma likes different actors.

གཞས་གཏོང་མཁན། = singer (syn: གཞས་པ་, གཞས་མ་)

ངའི་གཞས་གཏོང་མཁན་དགའ་ཤོས་ལྷ་མོ་རེད། – My favourite singer is Lhamo.

ཚུམ་པ་པོ། = writer, author, composer, syn: དེབ་ཚུམ་པ་པོ་, དེབ་ཚུམ་མཁན་

དེབ་འདིའི་ཚུམ་པ་པོ་ཟུ་རེད། – Who is the author of this book?

སྒྲིབ་པ། = artist, painter, thangka painter (pronounced: གྲིབ་པ་)

བཟ་ཤིས་སྒྲིབ་པ་སྐད་གཞན་ཆེན་པོ་ཅིག་རེད། – Tashi is a famous *thangka* painter.

བཟོ་བ། = craftsman

ངའི་ཅ་ལག་བཟོ་པས་བཟོས་པ་རེད། – My item / thing was made by a craftsman.

གསར་འགོད་པ། = journalist, syn: གསར་འགོད་པ་, also spelled: གསར་བཀོད་པ་

གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་གསར་འགོད་པས་བཀོད་གྱི་རེད། – The journalist will write down (lit. take) those stories.

ཞབས་ཁུ་བ། = waiter, waitress

བསྟན་འཛིན་ཆོལ་གསུམ་ཟ་ཁང་གི་ཞབས་ཁུ་བ་རེད། – Tenzin is the / a waiter of the *Three Provinces* restaurant.

ཞབས་ཕྱི། = servant, attendant (syn: ཞབས་ཕྱི་བ་)

ཁྱེད་རང་གིས་སླ་མའི་ཞབས་ཕྱི་ཡག་པོ་ཅིག་ཕྱེད་རོགས་གནང་། – Please be a good attendant for the lama!

དཔོན་པོ། = chief, commander, leader, official

ཁོང་ངའི་དཔོན་པོ་རེད། – He is my chief.

འགོ་འཁྲིད། = boss, chief, leader, head

བཟ་ཤིས་ལགས་ང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་ཅིག་རེད། – Tashi-la is one of our bosses.

རྩོན་པ། = hunter

ཤིང་ནགས་ནང་ལ་རྩོན་པ་མང་པོ་སླེབས་འདུག། – A lot of hunters have come to the forest.

བླུང་ཡིག། = secretary

ང་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ལས་ཁུངས་ལ་བླུང་ཡིག་ཅིག་ཡོད་རེད། – There is a secretary at the office where I work.

དགེ་ཤེས། = teacher

དགེ་ཤེས་གྱི་ལས་ཀ་དེ་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིང་ཡོད་རེད། – The work of a teacher is of great responsibility.

མ་བྱ། = cook

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་ཐབ་ཚང་ནང་ལ་མ་བྱ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་རེད། – There are about six cooks in our school's kitchen.

སོ་པ། = spy, watchman

རྒྱ་གར་ལ་རྒྱ་མིའི་སོ་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། – There are a lot of spies of the Chinese in India.

རྩ་མཐུན། = potter (syn: རྩ་མ་བཟོ་མཐུན་)

རྒྱ་གར་ལ་ད་དུང་རྩ་མཐུན་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རེད་པས། – Are there still all types of potters in India?

ཤིང་བཟོ་བ། = carpenter

ཤིང་བཟོ་བའི་ལས་ཀ་དེ་སྤྱིར་བོ་གཅིག་ཡོད་འགྲོ། – The carpenter's job is probably nice.

ཚུལ་པ། = accountant

ཚུལ་པ་ཚུག་ལྷག་ལ་མཐུས་པ་རེད། – The accountant is good at calculating.

འཆར་འགོད་པ། = engineer

ངའི་ཁྱིམ་ཅིག་མཆོས་སློག་ལྷན་གྱི་འཆར་འགོད་པ་རེད། – My neighbour is a computer engineer.

སྒྲ་ཆ། = salary, reward, pay, charge, fee

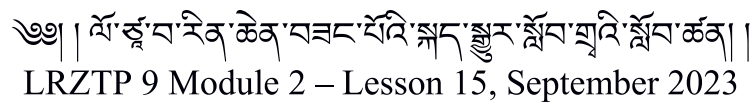
ཁྱེད་རང་ལ་ཟླ་རེའི་སྒྲ་ཆ་ག་ཚད་ཡོད་རེད། – How much is your monthly salary? (lit. how much salary do you have (per) month?)

ཡོང་འབབ། = income

ངས་བྱས་ན་ཁོང་གི་ཡོང་འབབ་དེ་ཏྲོག་ཙམ་ཉུང་དགས་ཀྱི་ཡོད་འགྲོ། – If you ask me, his/her income is probably a bit too low.

མི་ཚའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས། = C.V. curriculum vitae

ལས་ཀ་བཟོ་ལ་དུས་མི་ཚའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་ཡག་པོ་གཅིག་འབྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། – When looking for a job, one has to write a good C.V.

ཕན་ཐོག = advantage, benefit

ངས་བྱས་ན་ཁྱིམ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་དེ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། – In my opinion, the work of a judge probably has a lot of benefits.

སློན། = flaw, downfall, fault, disadvantage

སྨན་ཞབས་གྱི་ལས་ཀ་ལ་སློན་ག་རེ་ཡོད་རེད་ཟེར་ན་གཟའ་མཇུག་ལ་ཡང་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། – What are the disadvantages of the work of a nurse? She has to work also in the weekend.

གནས་སྐབས། = situation

དང་སང་ཁྱེད་རང་གི་ལྷང་པ་ལ་མི་ལས་མེད་དེ་ཚོའི་གནས་སྐབས་གང་འདྲས་ཡོད་རེད། – These days, what is the situation for unemployed people in your country like?

སྐད་རིགས། = language

ངའི་ཙཱ་ཙཱ་ལགས་དང་སང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ལ་སྐད་རིགས་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཀྱི་ཡོད་རེད། – These days, my older brother studies two languages at university.

སེམས་ཁམས་རིག་བ། = psychology

ཐོན་མང་སེམས་ཁམས་རིག་བ་ལ་དོ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ཡོད། – In the past, I had a great interest in psychology.

སློག་ལ་ཉེན་ཁ། = danger for one's life, life threatening

ཨེ་མེས་འོ་འཁྱུ་ཤོར་ན་ནང་པ་དེའི་སློག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད། – If the doctor makes a mistake, there is a danger for the life of the patient.

བྱ་ཆོག Verbs

ལས་ཀ་བཟོ་ལ། = to look for work, to search for a job

ཁ་སང་ངའི་གྲོགས་མོ་ཟ་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བཟོ་ལ་གར་བྱེན་སོང་། – Yesterday my friend went to look for a job at the restaurant.

ལས་ཀ་རག་བ། = to get, to find a job

ང་ལ་དྲུང་ཡིག་གི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་གཅིག་རག་སོང་། – I got a good job as a secretary.

སྨན་ཁྱུ་འཕུལ་བ། = to apply, to solicitate

ངས་སྨན་ཁང་ནང་ནས་ལས་ཀ་ཅིག་རག་ཡག་གི་ཆེད་དུ་སྨན་ཁྱུ་ཅིག་འཕུལ་བ་ཡིན། – I applied to get a job at the hospital.

རྒྱས་ཡོ་ལ་འཁྱུ་བ། = to retire

ངའི་པ་མ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ཡོ་ལ་འཁྱུ་བ་ཆར་རེད། – Both my parents are already retired.

འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ། = to make a living, to live, to earn a living

མི་མང་པོ་ཅིག་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཡག་ལ་དཀའ་ལས་ཞེས་ཀྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། – A lot of people have to make a great effort to be able to earn a living.

ཚིད་དཔག་བྱེད་པ། = to guess, to estimate

ངས་ཁོང་བོད་པ་ཅིག་ཡིན་མིན་ཚིད་དཔག་བྱས་པ་ཡིན། – I guessed whether (or not) she is a Tibetan.

ཉན་སྦྱང་བྱེད་པ། = to take care of, to look after

སང་ཉིན་དགོང་དག་ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་སྤུ་གྲུ་ལ་ཉན་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། – Could you please take care of my kids tomorrow evening?

དཀའ་ལས་སྐྱེལ་བ། = to make an effort, to struggle

ངས་བྱས་ན་བཟོ་བ་དང་ཤིང་བཟོ་བ་རྒྱ་མཐན་བྱས་དེ་ཚོས་དཀའ་ལས་ཞེས་གཅིག་སྒྲུབ་གི་ཡོད་རེད། – In my opinion, the craftsman, such as carpenters, potters, etc. make a great effort.

དངུལ་གསོག་པ། = to save money

ལོ་རྒྱུས་མར་ད་དངུལ་ཉོག་ཅིན་གསོག་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ལ་འགྲོ་ཡག་གི་འཆར་གཞི་ཡོད། – Next year, I have a plan to save some money and go abroad.

ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། = to do research, to research, to assess, to study

ངའི་གཅུང་མོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཡག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། – My younger sister has a great interest in doing research about the Tibetan culture.

འདམས་པ། = to choose, to select

ཁྱེད་རང་གི་བྱ་མོས་མཐའ་མ་ལ་སློབ་སྦྱང་གི་བྱེད་ཡག་འདམས་སོང་། – Which studies did your daughter chose to do in the end?

ཉུང་ཅུ་འགྲོ་བ། = to decrease, to become less

ངའི་ལྗང་པ་ལ་དང་སང་མི་ལས་མེད་ཉུང་ཅུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡག་པོ་ཞེས་ཀྱག་རེད། – These days in my country, the unemployed people are becoming less. This is very good.

མང་ཅུ་འགྲོ་བ། = to increase, to become more

ལུང་པ་ཁ་ཤས་ལ་མི་ལས་མེད་དེ་ཚོ་མང་ཅུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། – In some countries, the unemployed people are increasing.

ཕན་ཚུན། = to benefit, to be beneficial

ངས་བྱས་ན་གསར་འགོད་པ་དེ་ཚོ་མི་མང་པོ་ལ་ཕན་ཚུན་གི་ཡོད་རེད། – If you ask me, the journalists are beneficial for many people.

གནོད་པ། = to harm, to be harmful

ལས་ཀ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། – Some works are harmful for both, body and mind.

བསོད་ནམས་གསོག་པ། = to accumulate merit

སོ་སོས་ཀྱན་སློང་བཟང་པོ་ཅིག་འབྱེད་ནས་ཚོགས་པའི་ལས་ཀ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་གསོག་གི་རེད། – If one does a societal job with pure motivation, one accumulates great merit.

ཐྲིག་པ་གསོག་པ། = to accumulate evil deeds, non-virtue

རྫོན་པ་དེ་ཚོས་རི་དྭགས་བརྟུབ་བྱས་ཐྲིག་པ་གསོག་གི་ཡོད་རེད། – Hunters accumulate non-virtue by hunting wild animals.

སློབ་གྲྭ་ཐོན་པ། = to graduate, to finish school

ཁྱེད་རང་གི་གཙུང་པོ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཆར་བ་རེད་པས། – Has your little brother already graduated?

ཉམས་ཐྱོང་གསོག་པ། = to gather experiences, to gain experience

ན་ཁིང་ད་དུང་སྤངས་ལས་ཀ་བྱེད་དུས་ཉམས་ཐྱོང་གསར་པ་མང་པོ་བསགས་སོང་། – Last year when I did volunteer work, I gained a lot of new experiences.

ནོར་འཁྱལ་ཤོར་པ། = to make a mistake, to be mistaken, to commit an error

མི་སྒུ་ཡིན་ནའི་མཚམས་མཚམས་ལ་ནོར་འཁྱལ་ཤོར་གྱི་ཡོད་རེད། – No matter who it is, sometimes (we) make mistakes.

ཐུན་ཚིག་ནི། Adjectives

དཀའ་ལས་ཁག་པོ། = difficult, tiring

ལས་ཀ་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཨོ་ཙམ་འདྲག་ – This work / task is a bit hard.

མཁས་པ། = skilled, skilful, learned, clever

པད་མ་སློག་ལྷན་ཐོག་ལ་མཁས་པ་ཞིང་གྲག་ཆགས་འདྲག་ – Pema has become very good /skilled at computers.

གལ་ཆེན་པོ། = important, crucial

སྤྱད་ལམ་བཟང་པོ་དེ་དང་ཆོ་ལ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། – Having good behaviour is important to us.

ལས་མེད། = unemployed, without work

མི་ལས་མེད་དེ་ཆོ་ལ་ལས་ཀ་ལས་སྤྲོ་བོ་རག་གི་ཡོད་མ་རེད། – Those unemployed people are not easily getting work.

སློབ་འཁེལ་པོ། = reliable, trustworthy

ང་ལ་གྲོགས་པོ་སློབ་འཁེལ་པོ་ཅིག་ཡོད། – I have a trustworthy friend.

བརྟན་པོ། = firm, stable, strong, steady

མིའི་གཤེས་ཀྱི་བརྟན་པོ་དགོས་རེད། – A person's character needs to be stable.

ལས་འགན་ཆེན་པོ། = big responsibility

ངའི་བསམ་བཤམ་གྱི་ཁྲིམས་དཔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དེ་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞེས་ཅིག་རེད། – In my opinion, the work of a judge is of great responsibility.

འཛིན་པོ། = capable, bright, efficient

བཟུ་ཤིས་ལགས་ལས་ཀྱི་ག་རེའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འཛིན་པོ་ཡོད་རེད། – No matter what the work is, Tashi-la is capable of it.

དྲང་པོ། = honest, right, straight

ཚོང་པ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱི་དྲང་པོ་བྱེད་ཡག་དེ་དམིགས་གསལ་གྱི་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། – If one is a business man/woman, it is particularly important to be honest in one's business.

ཤུགས་ཆེན་པོ། = strong, physically strong

སྤང་ཆེན་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་འདུག་ – That elephant is very strong.

གཟུགས་པོ་ཐང་པོ། = healthy

ཁོང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོད་ཅང་ཆེད་མོ་ཆེ་སྤྲུག་གི་འདུག་ – Because (somebody) is healthy, (s)he can play.

སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ། = famous, well-known

ཁོང་མི་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་རེད་མ་ཟད་སེམས་པ་ཡང་བཟང་པོ་ཡོད་རེད། – (S)he is a very famous person, and also kind.

ཕུག་པོ། = rich

འཛམ་གླིང་ནང་ནས་མི་ཕུག་ཤིས་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ས་རེད། – Bill Gates is probably the richest person in the world.

སློ་པོ། = poor

བྱ་གར་ནང་ལ་མི་སློ་པོ་མང་པོ་ཞེས་ཀྱང་འདུག་ – There are a lot of poor people in India.

ལེ་ལོ་ཆ་པོ། = very lazy

ལས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལེ་ལོ་ཆ་པོ་མ་བྱེད། – Do not be lazy about work!

ཆོག་འདྲ་མིན་སྒྲུབ་ཆོག་གི། Miscellaneous

ངས་བྱས་ན། = in my opinion, if you ask me, in my view

ངས་བྱས་ན་དེ་བདེན་པ་རེད། – In my opinion, that is true.

ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ། = in my opinion, from my point of view

ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་འཇམ་གླིང་ནང་ནས་ལས་ཀ་སྦྱད་ཤོས་དེ་དག་གི་ལས་ཀ་དེ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། – If you ask me, the best job in the world is teaching.

གང་འདྲས་ཟེ། = how? (with verbs)

ཁྱེད་རང་གྱུ་གར་ལ་གང་འདྲས་ཟེ་ཕེབས་པ་ཡིན། – How did you come to India?

The auxiliaries of probability or modal verbs

Introduction

English language makes use of the *modal verbs* “can, could, may, might, must, shall, should, will and would” to express that we believe something is certain, probable and possible. Tibetan language uses certain syllables at the end of the sentence rather than actual *verbs* to express such a mode of the verb.

Frequency

The Tibetan language makes use of a wide range of modals in order to express probability. In this lesson, the four most common ones will be introduced. Their frequent usage might have something to do with Buddhist philosophy which emphasises the uncertain and transient nature of everything.

Translation

These auxiliaries of probability are translated into English as the modal verbs introduced above and/or adverbs such as “maybe”, “perhaps”, “probably”, “most probably”, etc.

Auxiliaries or Modals

It remains an open question and up to you to decide whether you’d like to perceive them as “auxiliaries” or just “modals” which are attached to the auxiliaries of the three times.

a) Auxiliaries

The first way to perceive the modals of probability is to see them as the *actual* auxiliary (including the indication of tense and of probability), which is then directly added to the main verb. For example:

ཐེན་པ་ལགས་	བོད་ལ་	འགྲོ་	ཡག་ཡིན་ས་རེད།
Penpa-la	to Tibet	full verb	future aux. of probability

b) Modals

The second way to perceive them is to see them (ས་རེད།, བ་འདྲ།, གྱི་རེད། & འགོ་ཡིན།) as separate modal syllables indicating probability which you add to the conjugated verbs. In order to do so correctly, just take the བདག conjugation of each tense and add these syllables at the end. For example:

ཐེན་པ་ལགས་	བོད་ལ་	འགོ་ཡག་ཡིན་	ས་རེད།
Penpa-la	to Tibet	བདག future tense	probability syllable.

At the end of the lesson, you will find a full table of the three times with both of these versions for your reference.

Emphasis on the speaker's perspective

As you surely noticed, only those auxiliaries that pertain to བདག (ie. ཡིན་, མིན་, ཡོད་, མེད་) precede the models of probability – or are used to form the modals. They express clearly the perspective and opinion of the speaker.

Likelihood

Opinions vary (and contradict one another) on which modals in Tibetan express more or less likelihood. It is not realistic to want to come up with a scale of percentage, etc. rather than that, one needs to be aware of the presence or absence of evidence.

Distinction in terms of evidence

There is a clear distinction in terms of *evidence*. The auxiliaries ས་རེད། and བ་འདྲ། are only used based on *direct evidence*. This distinction is actually similar to the one in English where we use “must” for something we are either sure of or have a valid reason to believe to be the case. So, for example, if one sees a pair of shoes in front of the door, one will say:

སློབ་ཐང་སློབས་ཡོད་ས་རེད།	not:	སློབ་ཐང་སློབས་ཡོད་འགོ་ཡིན།
Lobsang must have arrived.		

Because the shoes are the evidence, based on which one then expresses one's guess, the sentence སློབ་ཐང་སློབས་ཡོད་འགོ་ཡིན། would be used if one had no evidence whatsoever and were merely guessing.

Overview of the different uses of the auxiliaries of probability

The auxiliaries of probability can be used in either of two ways:

1. together with “to have” and “to be”;
2. together with (or as) an auxiliary, after any full or secondary verb.

For example:

ཁོང་བོད་པ་ཡིན་གྱི་རེད།

She might be Tibetan. (mere guessing)

(after "to be")

ཁོང་བོད་ཇ་མང་པོ་འཐུང་གི་ཡོད་འགྲོའོ།

She might drink a lot of Tibetan tea. (mere guessing)

(after full verb + Present auxiliary)

འཕྲིན་ལས་ཞོགས་གས་ནང་ལ་སློབས་ཡོད་པ་འདྲ།

Seems like Trinley had arrived at home in the morning. (some evidence)

(after full verb + Past auxiliary)

དོན་གྲུབ་ཚོགས་འདུ་ལ་ཡོང་ས་མ་རེད།

Looks like Döndrub is not coming to the meeting. (some evidence)

(after a full verb only, see explanation below)

ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ཐུབ་ས་མ་རེད།

Seems like she is unable to go to India. (some evidence)

(after a secondary verb)

Terms and auxiliaries of probability regarding oneself

The auxiliaries of probability are mostly used for *others*, rather than for oneself. For oneself, one begins the sentence with གཅིག་བྱས་ན་, adding the usual auxiliaries. For example:

ང་གཅིག་བྱས་ན་སང་ཉིན་རྒྱལ་ས་ལ་འགོ་གི་ཡིན།

Maybe I will go to town tomorrow.

གཅིག་བྱས་ན་ལོ་རྒྱུས་མར་ངའི་ལུང་པ་ལ་ལོག་གི་ཡིན།

Maybe I'll return to my country next year.

However, the auxiliaries of probability may also be used for oneself where there is a བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ (involuntary verb) including secondary verbs, or if one does not have a clear memory of something. For example:

ངའི་ཁ་བར་རྒྱུ་ལ་རྟེན་གྱི་ཡོད་འགྲོའོ།

I might find my phone later. (བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་)

ན་ནིང་ངས་དེ་ལ་འདི་སྒྲོག་ཡོད་འགྲོའོ། འདི་ཀྱི་མི་འདུག།

I may have read this book last year. I don't remember. (not remembering clearly)

སང་ཉིན་ང་སྤྲོད་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་(གྱི་)ཡོད་ས་རེད།

Tomorrow, I might need to go to the hospital. (secondary verb)

ལས་ཀ་འདི་ང་གཅིག་ལྷན་བྱེད་ཐུབ་ས་མ་རེད།

I might not be able to do this work alone. (secondary verb)

Explicit terms of probability

Sometimes people use the following specific terms in addition to the auxiliaries of probability. These words are generally placed at the beginning of the sentence - unless there is a need to emphasize them.

གཅིག་ལྷན་ན་

maybe (used for oneself)

ཏ་ལམ་

most probably, most likely

ཕལ་ཆེར་

most likely, most probably, most of the time

For example:

གཅིག་ལྷན་ན་ང་ཁྱེད་རང་གི་ཆང་སའི་ཐུགས་སློབ་ཡོད་གི་ཡིན།

Maybe I'll come to your wedding party! (special emphasis)

ཏ་ལམ་བཀྲིས་ལགས་དབྱིན་སྐད་ཡག་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་འགྲོའོ།

Most probably, Tashi-la knows English well.

ཕལ་ཆེར་བདེ་སྐྱིད་ཚུ་ཆོད་བདུན་པར་སླེབས་གྱི་ཡོད་ས་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཚུ་ཆོད་གསུམ་པར་ཐོན་སོང་།

Most likely, Deckyi will arrive at 7 o'clock because she left at 3 o'clock.

a) The auxiliary འགྲོའོ (also spelled: འགྲོ)

This auxiliary expresses a certain probability which is the speaker's opinion, estimation or guess. The statement is not based on any concrete evidence at the moment of speech.

Examples with "to be" and "to have":

ཁོང་བོད་པ་ཡིན་འགྲོའོ།	Maybe she is Tibetan.
མོ་རང་གྱུ་གར་བ་མིན་འགྲོའོ།	She is probably not Indian.
ཐེན་པ་ལ་དངུལ་མང་པོ་ཡོད་འགྲོའོ།	Penpa possibly has lots of money.
སློབ་ཚན་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་མེད་འགྲོའོ།	This lesson is probably not difficult. / I wonder, if this lesson may be hard?
ཁོང་ལ་ཁང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་མེད་འགྲོའོ།	He probably does own three big houses! / I wonder...

Important side note:

སློབ་ཚན་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་མེད་འགྲོའོ།
ཁོང་ལ་ཁང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་མེད་འགྲོའོ།

In these last two examples, མེད་འགྲོའོ indicates that it probably *is* the case, whilst retaining a sense of question on the part of the speaker. However, predictably, མེད་འགྲོའོ can also sometimes mean "probably not". The safest way to distinguish between the two is by context and tone of voice. In any case, be aware of these two possible interpretations of མེད་འགྲོའོ.

Examples with full and secondary verbs

དེ་རིང་ཟླ་བ་འཛིན་གྲྭ་ལ་ཕེབས་ཀྱི་མེད་འགྲོའོ།	
Dawa is probably not coming to class today. (Present tense)	
ཁོང་གིས་རང་སྤྱོད་ཚད་མ་དག་ཀྱི་ལ་སྤྲད་ཡོད་འགྲོའོ།	
He may have given all the homework to the teacher. (Present Perfect)	
སློབ་ཕྱག་ཚོ་སྡོད་མྱོད་ཁྱེད་འདྲོད་ཡོད་འགྲོའོ།	
The students probably want to relax. (Present tense, secondary verb)	
ཁོང་བདུན་ཕྱག་རྗེས་མར་ཡང་ཕེབས་ཀྱི་མིན་འགྲོའོ།	Maybe he won't come next week either.
(Future tense)	

ཁེ་ས་ཉི་མས་ལས་ཀ་དེ་བྱས་ཆར་མེད་འགྲོའོ།

Nyima probably finished this work yesterday. (Past tense, secondary verb)

- b) **The auxiliaries གི་རེད།, གི་མ་རེད།** (Spelling varies depending on the རྗེས་འཇུག་ of the preceding word)

These auxiliaries do not involve direct evidence, either. It is tricky to talk about degrees of certainty and probability. But because there is no evidence, people consider that these auxiliaries express *less* likelihood than ས་རེད། and བ་འདྲ།. They can even express a mere guess. They are therefore often translated as "maybe," "perhaps," etc.

Examples with "to be" and "to have":

སློབ་བཟང་ཁ་ཆེ་ཡིན་གྱི་རེད།

Perhaps Lobsang is a Muslim.

རྒྱ་གར་ལ་མི་སྡུག་པོ་མང་པོ་ཡོད་གྱི་རེད།

There are probably lots of poor people in India.

ཁོང་ལ་སྐྱེད་མན་ཡོད་གྱི་མ་རེད།

Perhaps he does not have a wife.

སློལ་མ་མི་ཡག་པོ་ཡིན་གྱི་རེད།

I'd guess Dolma is a nice person.

Examples with full or secondary verbs

དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལ་མི་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་གྱི་རེད།

Probably, many people will be coming to the *Kalachakra*. (Present tense)

ཁོང་ཚོ་དེ་རིང་ཞོགས་གས་སློབས་ཡོད་གྱི་རེད།

They should have arrived this morning. (Present perfect)

མ་བྱུན་དེ་ཚོ་དེ་རིང་དམིགས་གས་ལ་གྱི་ཁ་ལག་བཟོ་ཡག་ཡིན་གྱི་རེད།

Maybe today the cooks will prepare some special food. (Future)

ཁོང་ཚོ་ཚགས་འདུ་ལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་གྱི་མ་རེད།

They probably do not want to go to the meeting. (Secondary verb)

c) The auxiliary ས་རེད།, ས་མ་རེད།

As mentioned above, unlike འགྲོའོ། and ཡིན་གི་རེད།, the auxiliary ས་རེད།, ས་མ་རེད། is used based on concrete *evidence* rather than mere speculation. This evidence often becomes clear from a second sentence which frequently gives the reason, (sometimes explicitly using གང་ཡིན་ཟེར་ན་).

Examples with "to be" and "to have"

ཁོང་ནང་པ་ཡིན་ས་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ལ་ཕྱེང་བ་ཅིག་འདུག།
She is most likely a Buddhist because she has a rosary.

ཕེན་པ་དགེ་ཆན་ཡིན་ས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེ་དྲགས་རེད་འདུག།
Penpa is most probably not a teacher, because he is very young.

བུ་མོ་འདིས་དུག་སྒྲིག་རྩིང་བ་གྱུན་འདུག བྱས་ཙང་། ཁོང་ལ་དངུལ་མང་པོ་ཡོད་ས་མ་རེད།
This girl is wearing old clothes, so she might not have much money.

སྒྲིམ་བཞག་ད་ལྟ་ཁང་ལ་མི་ཡོད་ས་རེད།
The door is open, so there must be someone in the temple.

Examples with full and secondary verbs

སློབ་ཕྱག་ཚས་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག བྱས་ཙང་ད་ཁོང་ཚས་དཔེ་ཆ་འདི་གྲོག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད།
The students know classical Tibetan well, so they must be able to read this *pecha*.
(Present tense, secondary verb)

ངའི་གྲོགས་པོ་དང་གྲོགས་མོ་དེ་ཚོ་ཐུགས་སློབ་སླེབས་མ་སོང་། བྱས་ཙང་ད་སྤྱིད་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་ས་མ་རེད།
My friends haven't come to the party, so it probably won't be much fun. (Present tense)

སྒྲོལ་མ་ཉིན་མ་རྟག་བར་ལུས་རྩལ་རྩེ་གི་ཡོད་ས་རེད། ཁོང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་འདུག།
Dolma is healthy, so she most likely takes exercise every day. (Present tense)

ཁོང་ད་དུང་སླེབས་མ་སོང་། ཁོང་གིས་དེ་རིང་ཚོགས་འདུ་ཡོད་པ་དྲན་པ་བརྗེད་པ་ཡིན་ས་རེད།
She is still not here, so it seems like she forgot about the meeting today. (Past tense)

Short version of ཀྱི་ཡིན་ས་རེད། ཀྱི་ཡོད་ས་རེད།

A very popular form of the auxiliary of probability ས་རེད། is to attach it directly to the verb, full or secondary one. It then has a present or future connotation; the context will tell. So, the above sentences could all be made shorter by saying:

སློབ་ཕྱག་ཚས་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག ད་དཔེ་ཆ་འདི་གྲོག་ཐུབ་ས་རེད།
འདི་རོགས་པ་ཚོ་ཐུགས་སློལ་སླེབས་མ་སོང་། ད་ཕྱིད་པོ་ཡོང་ས་མ་རེད།
སློལ་མ་ཉིན་མ་ཉག་པར་ལུས་ཅུལ་ཅེ་གི་ཡོད་ས་རེད། ཁོང་ག་ཟུགས་པོ་ཐང་པོ་འདུག

This is also commonly used for oneself with བྱེད་མེད་ལས་ཆོག

སང་ཉིན་ཆར་པ་བཏང་ན་ང་ཉོབ་ས་རེད།
ང་ལ་ལས་ཀ་འདི་མ་རག་ན་ང་སེམས་པ་སྐྱོ་ས་རེད།
ངས་ཟིན་བྲིས་མ་བརྒྱབ་ན་དོན་དག་དེ་ཚོ་དྲན་པ་བརྩེད་ས་རེད།

d) The auxiliary བ་འདྲ།

The verb འདྲ་བ་ means "to be similar," "to be the same". It appears in the word སྐུ་འདྲ་ which means "statue" (lit. "like a body") and in the word འདྲ་པོ་, which means "similar" or "alike". Therefore, the auxiliary བ་འདྲ་ is only used in situations when there is *direct evidence*. It is translated as "it seems like," "it looks like," etc.

Examples with "to be" and "to have"

བུ་མོ་འདི་སློབ་ཕྱག་ཡིན་པ་འདྲ།	It looks like this girl is a student.
ཁོང་དགོ་ནན་མིན་པ་འདྲ།	It does not seem that she is a teacher.
བཀྲ་ཤིས་ལ་དངུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་འདྲ།	It seems that Tashi has lots of money.
དེང་སང་ཁོང་ལ་དུས་ཚོད་སྟོང་པ་མེད་པ་འདྲ།	It looks like he doesn't have much free time these days.

Examples with full and secondary verbs

སློབ་བཟང་རྒྱལ་ས་ལ་འགོ་ཡག་ཡིན་པ་འདྲ།
It looks like Lobsang is going to town. (Future tense)

ཁོང་འབྲུམ་འབྲུམ་ལ་འགོ་ཡག་མིན་པ་འདྲ།
It does not look like he is going for a walk. (Future tense)

ཞི་མིས་འོ་མ་འཐུང་གི་ཡོད་པ་འདྲ།
It seems like the cat is drinking the milk. (Present tense)

ཡིན་ནའི་ཆུ་གང་མོ་འཐུང་གི་མེད་པ་འདྲ།
But it is unlikely that it will drink the cold water. (Present tense)

ངའི་མ་མས་མོག་མོག་ཉོས་མེད་པ་འདྲ།

It looks like my mother did not buy [the] momos. (Present Perfect tense)

བྱ་གྲུ་ལ་རྒན་པ་ཡག་པོ་ཅིག་རག་ཡོད་པ་འདྲ།

It seems like the kids got a nice gift. (Present Perfect tense)

ཕྱི་རྒྱལ་བ་འདི་བོད་ཇ་འཐུང་འདོད་མེད་པ་འདྲ།

It does not look like this foreigner wants to drink Tibetan tea. (Present tense, secondary verb)

Conjugation of auxiliaries of probability

Version one

མ་འོངས་པ།	ཟ་	ཡག་ཡིན་ས་རེད།	ཡག་ཡིན་པ་འདྲ།	ཡག་ཡིན་གྱི་རེད།	ཡག་ཡིན་འགྲོའོ།
	ཟ་	ཡག་ཡིན་ས་མ་རེད།	ཡག་མིན་པ་འདྲ།	ཡག་ཡིན་གྱི་མ་རེད།	ཡག་མིན་འགྲོའོ།
	ཟ་	གི་ཡིན་ས་རེད།	གི་ཡིན་པ་འདྲ།	གི་ཡིན་གྱི་རེད།	གི་ཡིན་འགྲོའོ།
	ཟ་	གི་ཡིན་ས་མ་རེད།	གི་མིན་པ་འདྲ།	གི་ཡིན་གྱི་མ་རེད།	གི་མིན་འགྲོའོ།
དྭ་ཙ་	འགྲོ་	གི་ཡོད་ས་རེད།	གི་ཡོད་པ་འདྲ།	གི་ཡོད་གྱི་རེད།	གི་ཡོད་འགྲོའོ།
	འགྲོ་	གི་ཡོད་ས་མ་རེད།	གི་མེད་པ་འདྲ།	གི་ཡོད་གྱི་མ་རེད།	གི་མེད་འགྲོའོ།
འདས་པ། P. Perfect	བཟོས་	ཡོད་ས་རེད།	ཡོད་པ་འདྲ།	ཡོད་གྱི་རེད།	ཡོད་འགྲོའོ།
	བཟོས་	ཡོད་ས་མ་རེད།	མེད་པ་འདྲ།	ཡོད་གྱི་མ་རེད།	མེད་འགྲོའོ།
འདས་པ།	བྱིན་	བ་ཡིན་ས་རེད། ཡོད་ས་རེད།	བ་ཡིན་པ་འདྲ། ཡོད་པ་འདྲ།	བ་ཡིན་གྱི་རེད། ཡོད་གྱི་རེད།	བ་ཡིན་འགྲོའོ། ཡོད་འགྲོའོ།
	བྱིན་	བ་ཡིན་ས་མ་རེད། ཡོད་ས་མ་རེད།	མེད་པ་འདྲ།	བ་ཡིན་གྱི་མ་རེད། ཡོད་གྱི་མ་རེད།	མེད་འགྲོའོ།

Version two

མ་འོངས་པ།	འགོ་ཡག་ཡིན་	ས་རེད།	བ་འདྲ།	གྱི་རེད།	འགོ་ལོ།
	འགོ་གི་ཡིན་	ས་རེད།	བ་འདྲ།	གྱི་རེད།	འགོ་ལོ།
བ།	འགོ་གི་ཡོད་	ས་རེད།	བ་འདྲ།	གྱི་རེད།	འགོ་ལོ།
འདྲ་ས་བ། pp	ཕྱིན་ཡོད་	ས་རེད།	བ་འདྲ།	གྱི་རེད།	འགོ་ལོ།
འདྲ་ས་བ། Past	ཕྱིན་པ་ཡིན་	ས་རེད།	བ་འདྲ།	གྱི་རེད།	འགོ་ལོ།

Negation

The same applies for the negation, with the only exception that in the case of ས་མ་རེད། & གྱི་མ་རེད། the negation particle is inserted there, whereas with བ་འདྲ། & འགོའོ། we use the actual negative form of the auxiliary itself.

མ་འོངས་པ།	འགོ་ཡག་ཡིན་	ས་མ་རེད།	གྱི་མ་རེད།
	འགོ་གི་ཡིན་	ས་མ་རེད།	གྱི་མ་རེད།
	འགོ་ཡག་མིན་	བ་འདྲ།	འགོའོ།
	འགོ་གི་མིན་	བ་འདྲ།	འགོའོ།
ད་ལྟ་བུ།	འགོ་གི་ཡོད་	ས་མ་རེད།	གྱི་མ་རེད།
	འགོ་གི་མེད་	བ་འདྲ།	འགོའོ།
འདས་པ། P. Perfect	བྱིན་ཡོད་	ས་མ་རེད།	གྱི་མ་རེད།
	བྱིན་མེད་	བ་འདྲ།	འགོའོ།
འདས་པ།	བྱིན་པ་ཡིན་	ས་མ་རེད།	གྱི་མ་རེད།
	བྱིན་མེད་	བ་འདྲ།	འགོའོ།